

HATTFJELLDAL KOMMUNES

EIERSTRATEGI

OVERFOR

SHMIL IKS

24.06.2015

1. Innledning	2
2. Hattfjelldal Kommune skal være en aktiv eier	3
3. Hattfjelldal Kommune skal være en tydelig eier	4
4. Hattfjelldal Kommune skal være en forutsigbar og langsiktig eier	6
5. Vedlegg	6
5.1. Eieroversikt.....	6
5.2. Dokumenter som regulerer kommunens eierstyring og selskapets virksomhet	7
5.3. Konsernstruktur	7

1. Innledning

Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) ble stiftet 14.06.1995. Selskapets formål er å drive innsamling, transport, behandling og omsetning av avfall og alt som naturlig hører med til dette i eierkommunene. Selskapet skal også delta i eller etablere andre selskaper til utøvelse av virksomheten innenfor denne formålsangivelse. I tillegg skal selskapet søke å redusere avfallsmengdene, utnytte ressursene i avfallet og behandle avfallet på en måte som fullt ut tilfredsstillende miljømessige krav som myndighetene stiller.

Eierskap og eiersammensetning

Selskapet har følgende eierskap:

Vefsn kommune	33,00 %
Brønnøy kommune	18,00 %
Alstahaug kommune	18,00 %
Sømna kommune	5,00 %
Leirfjord kommune	5,00 %
Grane kommune	4,00 %
Herøy kommune	4,00 %
Hattfjelldal kommune	4,00 %
Dønna kommune	4,00 %
Vega kommune	3,00 %
Vevelstad kommune	1,00 %
Andre	1,00 %

Eierstrategi

Eierstrategien skal bidra til på styrke og tydeliggjøre Hattfjelldal kommunes eierstyring av SHMIL IKS. Eierstrategien vil blant annet fastsette rammene for kommunens eierstyring og uttrykke forventninger til selskapets virksomhet. Selskapets styrende organ har ansvaret for å operasjonalisere strategien.

KS har utarbeidet 19 anbefalinger for godt eierskap og selskapsledelse. KS anbefaler også at kommuner utformer eierstrategier overfor kommunale selskap.

Hattfjelldal kommune har en målsetting om å være en aktiv, tydelig, forutsigbar og langsiktig eier av SHMIL IKS. Dersom andre eiere ønsker å redusere eller avslutte sitt eierskap, vil Hattfjelldal kommune arbeide aktiv for å finne nye eiere for at målsettingen om 4 % eierandel

oppnås. De følgende kapitlene vil redegjøre nærmere for hvordan Hattfjelldal kommune skal utøve sin eierstyring i tråd med de aktuelle perspektivene.

2. Hattfjelldal Kommune skal være en aktiv eier

Hattfjelldal Kommune skal være en aktiv eier gjennom:

- en aktiv deltakelse i selskapets eierorgan

Kommunens eierstyring skal utøves gjennom selskapets eierorgan. Eierne utøver den øverste myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Innkalling, saksliste og saksdokumenter til selskapets eierorgan skal oversendes kommunen uten ugrunnet opphold og ikke senere enn fire uker i forkant av møtet. Kommunens representanter i eierorganet skal avklare/drøfte saker av uvanlig art eller stor strategisk betydning med relevant politisk organ i forkant av eierorganets behandling av saken.

Hattfjelldal kommune kan ved behov kreve at en bestemt sak behandles av representantskapet, jf. lov om interkommunale selskaper § 8. Hattfjelldal kommune kan videre kreve at styret innkaller til ekstraordinært møte når kommunen anser det som nødvendig at en spesifikk sak behandles av eierorganet, jf. lov om interkommunale selskaper.

- å ta initiativ til å avholde eiermøter

Hattfjelldal kommune kan ta initiativ til å innkalle samtlige eiere til et eiermøte hvis det er behov for en uformell drøfting av en bestemt sak. Selskapets ledelse kan også innkalles til eiermøte dersom eierne oppfatter dette som formålstjenlig for behandling av saken. Styret/representantskapet kan også ta initiativ til å innkalle eierne til eiermøter når selskapet anser det som hensiktsmessig å foreta en uformell drøfting av aktuelle saker.

- å innkalle til kontaktmøter

Hattfjelldal kommune kan ta initiativ til å avholde kontaktmøter mellom SHMIL og relevant politisk organ i kommunen. Kontaktmøtene skal sikre tilfredsstillende informasjonsutveksling mellom selskapet og kommunen

SHMIL kan også ta initiativ til å avholde kontaktmøter med de enkelte eierkommunene.

Kontaktmøtene og eiermøtene skal ikke undergrave eierorganets funksjon. En sentral forutsetning for kontaktmøter/eiermøter er at den konkrete eierstyringen skal utøves av eierorganet. Eierkommunene skal likebehandles når det avholdes kontaktmøter/eiermøter.

- å sette SHMIL på den politiske dagsorden

Rådmannen skal hvert år informere kommunestyret om selskapets utvikling, nøkkeltall, selskapets evaluering av omdømme, viktige hendelser siste år mv. Denne rapporteringen kan utføres gjennom egen resultatrapportering, eierskapsmeldingen eller ved å legge fram selskapets årsberetning/årsregnskap som referatsak.

Kommunestyret vil videre ha anledning til å behandle kommunens eierskap i SHMIL ved jevnlig revideringer av eierstrategien overfor selskapet. Kommunestyret vil også behandle enkeltsaker hvor selskapet er part når den aktuelle saken inngår i kommunestyrets myndighetsområde eller er av stor strategisk og/eller prinsipiell betydning.

Formannskapet vil også behandle aktuelle saker som angår selskapet. Rådmannen skal legge til rette for den politiske eierstyringen av selskapet.

- **å anvende SHMIL som samarbeidspartner**

Det kommunale eierskapet legger til rette for at kommunen kan anvende selskapet aktivt som et virkemiddel i implementeringen av regionale strategier. Det kommunale eierskapet i SHMIL bidrar også til å sikre at viktig kompetanse beholdes i regionen.

Eierkommunene kan benytte SHMIL som et virkemiddel, herunder nyttiggjøre seg selskapets kompetanse, ved å involvere selskapet i ulike prosjekter/samarbeid. SHMIL kan delta i prosjekter/samarbeid som er initiert av enkeltkommuner, men da på et forretningsmessig grunnlag.

SHMIL og eierne skal med utgangspunkt i felles mål og strategier arbeide for å fremme kommunens interesser innenfor aktuelle saksområder.

3. Hattfjelldal Kommune skal være en tydelig eier

Hattfjelldal Kommune skal være en tydelig eier gjennom:

- **åpenhet knyttet til kommunens eierstyring**

Det skal være åpenhet knyttet til kommunens eierstyring basert på prinsippet om meroffentlighet. Hattfjelldal kommune forutsetter også at SHMIL praktiserer meroffentlighet knyttet til selskapets virksomhet.

- **å uttrykke motivasjon for eierskapet i SHMIL**

Hattfjelldal kommunens eierskap SHMIL kan karakteriseres som industrielt motivert, med aktiv eierstyring og selskapet vil ofte anvendes som et virkemiddel for å sikre lokal kompetanse, næringsutvikling og sysselsetting.

Hattfjelldal kommune ønsker å sikre en kapitalisering av selskapet som muliggjør en langsiktig videreutvikling av SHMIL som en lokal vekstmotor.

- **å definere SHMIL kjernevirksomhet**

Selskapets vedtektsfestede formål fastsetter den ytre rammen for selskapets virksomhet. Selskapets virksomhet endrer karakter på bakgrunn av endringer i rammevilkår, markedsforhold mv.

Hattfjelldal kommune legger til grunn at SHMIL skal være et selskap med kjernevirksomhet innenfor innsamling, transport, behandling og omsetning av avfall. I tillegg skal selskapet søke å redusere avfallsmengdene, utnytte ressursene i avfallet og behandle avfallet på en måte som fullt ut tilfredsstiller miljømessige krav som myndighetene stiller.

- **å uttrykke forventninger til avkastning/utbytte**

Selskapets virksomhet skal drives etter sunne forretningsmessige prinsipper med klar virksomhetsstyring og åpenhet.

- **å uttrykke forventninger til verdiskapning og samfunnsnytte**

SHMIL skal skape verdier for eierne og samfunnet gjennom kjernevirksomheten. SHMIL skal videre bidra til økt verdiskapning i kommunen gjennom aktiv og langsiktig utvikling med tilknytning til kjernevirksomheten.

- **å uttrykke forventninger til SHMIL forretningsdrift**

Eierne forventer at verdiene skapes på en samfunnsansvarlig måte. Samfunnsansvar skal være en integrert del av selskapets virksomhet. SHMIL kan utøve samfunnsansvar gjennom en sunn forretningsdrift som medfører høy verdiskapning og sysselsetting. Begrepet samfunnsansvar omfatter imidlertid også andre sider ved selskapets forretningsførsel, herunder hvordan selskapets virksomhet påvirker omverden. Kommuner, kunder, ansatte og andre interessenter vil forvente at selskapets virksomhet foregår på en måte som er etisk, miljømessig og sosialt forsvarlig.

En høy etisk standard er også avgjørende for selskapets omdømme. For et selskap som forvalter store verdier på vegne av felleskapet er det særskilt viktig å ha tillit blant interessentene.

Hattfjelldal kommune forventer at SHMIL:

- Utarbeider og følger opp etiske retningslinjer
- Utarbeider samfunnsregnskap
- Rapporterer i tråd med «bærekraftig-utvikling prinsippet», herunder at selskapet integrerer økonomisk, miljømessig og sosial rapportering.

- **å uttrykke forventninger til selskapets risikoeksponering**

SHMIL skal i henhold til formålet skape verdier for kundene, eierne og samfunnet. Eierne forventer at selskapet skaper verdiene med utgangspunkt i en risikoprofil som kan karakteriseres som moderat. SHMIL skal ikke foreta disposisjoner som reduserer selskapets evne til å ivareta selskapets posisjon og ansvar i den kommunale og regionale utviklingen.

Investeringer knyttet til forretningsområder som ikke inngår i selskapets kjernevirksomhet skal være gjenstand for en særskilt risikovurdering. Representantskapet skal på vegne av eierkommunene vurdere risikoen forbundet med investeringer av et betydelig omfang i forhold til selskapets ressurser.

- **å stille krav til styreforsikring**

Hattfjelldal kommune forventer at SHMIL tegner styreforsikring på vegne av medlemmene av styret. Styreforsikringen skal minimum dekke et eventuelt økonomisk ansvar som følge av uaktsom adferd som har voldt skade for selskapet, eierne eller andre.

- **å stille krav til likebehandling av eierne**

Likebehandling av eierkommunene skal være et grunnleggende prinsipp. Transaksjoner mellom SHMIL og enkeltkommuner skal følgelig gjennomføres på et forretningsmessig grunnlag. Forholdet mellom store og små eiere i utøvelsen av eierskap skal særlig vurderes.

4. Hattfjelldal Kommune skal være en forutsigbar og langsiktig eier

Hattfjelldal Kommune skal være en forutsigbar og langsiktig eier gjennom:

- å fastsette retningslinjer for styresammensetning

Representantskapet velger styre med unntak av som er nevnt i § 10 i lov om interkommunale selskaper.

Styret skal sammenneses i tråd med gjeldene lovkrav, herunder aksjelovens bestemmelser om styresammensetning mv.

- å fastsette retningslinjer for sammensetning av representantskapet

Representantskapet ivaretar sentrale funksjoner i selskapet. Hattfjelldal kommune skal oppnevne medlemmer som har kompetanse og kapasitet til å ivareta selskapets interesser.

Representantskapet skal videre sammenneses i tråd med gjeldene lovkrav og bestemmelser i eventuell avtale mellom eierkommunene. Oppnevning av sentrale politikere eller administrative ledere fra kommunen skal vurderes opp mot habilitetsreglene i forvaltningsloven.

Representantskapet skal i større grad involveres i strategiprosesser, og det skal følgelig legges opp til dette i representantskapets dagsorden.

- å utvikle og revidere en langsiktig eierstrategi

Hattfjelldal kommune skal bidra til å skape forutsigbarhet for SHMIL og de andre eierkommunene ved å utøve kommunens eierstyring i tråd med en langsiktig eierstrategi overfor selskapet. Eierstrategien skal revideres minimum engang hver kommunevalgperiode. Dette vil være korresponderende med selskapets melding til eierne, som således får funksjon som innspill til revisjon av eierstrategien.

5. Vedlegg

5.1. Eieroversikt

Firmanavn	Eierandel
Vefsn kommune	33,00 %
Brønnøy kommune	18,00 %
Alstahaug kommune	18,00 %
Sømna kommune	5,00 %
Leirfjord kommune	5,00 %
Grane kommune	4,00 %
Herøy kommune	4,00 %
Hattfjelldal kommune	4,00 %
Dønna kommune	4,00 %
Vega kommune	3,00 %
Vevelstad kommune	1,00 %
Andre	1,00 %

5.2. Dokumenter som regulerer kommunens eierstyring og selskapets virksomhet

Vedtekter

Vedtektene for SHMIL ble vedtatt av representantskapet i 1995. Vedtektene er siden endret.

Eierstrategi overfor SHMIL

Kommunens eierstruktur overfor selskapet reguleres av lov om interkommunale selskaper. Kommunens eierstyring reguleres videre av den til enhver tid gjeldende eierstrategien overfor SHMIL. Eierstrategien uttrykker også eiernes mål, forventninger og strategier for selskapets virksomhet. Eierstrategien skal revideres minimum en gang i kommunevalgperioden.

Styrets melding til eierne

Det skal rapporteres til eierne minimum en gang pr. år. Hattfjelldal kommune har vedtatt følgende: Det etableres en rutine for et årlig kommunestyremøte hvor rapportering fra selskapene skal samles, og kommunens eierstrategi drøftes samlet. Eventuelle endringer i strategi og/eller tiltak i forhold til enkelt selskaper skal behandles i dette møtet.

- a) Kommunens samlede eierstrategi utformes og følges opp av kommunestyret.
- b) Årsrapport og årsregnskap fra selskapene legges frem for kommunestyret.
- c) Ett av kommunestyrets møter forbeholdes eierstyring. Her vektlegges følgende punkter:
  - utviklingen i selskapene generelt og i forhold til utvalgte nøkkeltall
  - risiko og fremtidsutsikter
  - behov og ønsker om mulige endringer og tiltak

5.3. Konsernstruktur

Søndre Helgeland Miljøverk IKS SHMIL har følgende eierposter i andre norske selskaper:

Firmanavn	Andel aksjer
Østbø AS	18,51 %
Retura Shmil AS	89,96 %
Ecopro AS	13,74 %
Shmil Transport AS	100,00 %
Miljøpartnerne AS	12,45 %
Rekom AS	4,89 %